

Europska godina kulturne baštine 2018.

Europski parlament i Vijeće proglasili su 2018. Europskom godinom kulturne baštine. Jedinstvena je to prigoda da tijekom cijele godine sve zemlje članice Europske unije stave kulturnu baštinu u središte interesa: potaknu građane na istraživanje bogate i raznovrsne kulturne baštine Europe, slave, razumijevaju i štite njezinu jedinstvenu vrijednost te promišljaju o mjestu koje zauzima u našem životu. Kulturna baština dio je svakodnevnice. Gradovi su kolaž raznovrsnih arhitektonskih ostvarenja, manja naselja svjedoci su povijesnih zbivanja, parkove i perivoje oblikovala je ljudska ruka, kulturni krajolici pružaju iznimne estetske utiske, arheološki nalazi i nalazišta potiču na promišljanje i daju odgovore na mnoga pitanja. Kulturna baština su književnost, umjetnost, ples, glazba, ali i tradicijska znanja i umijeća koja baštini od naših predaka i na temelju njih gradimo zajedničku percepciju okruženja u kojem živimo te učvršćujemo veze u zajednicama.

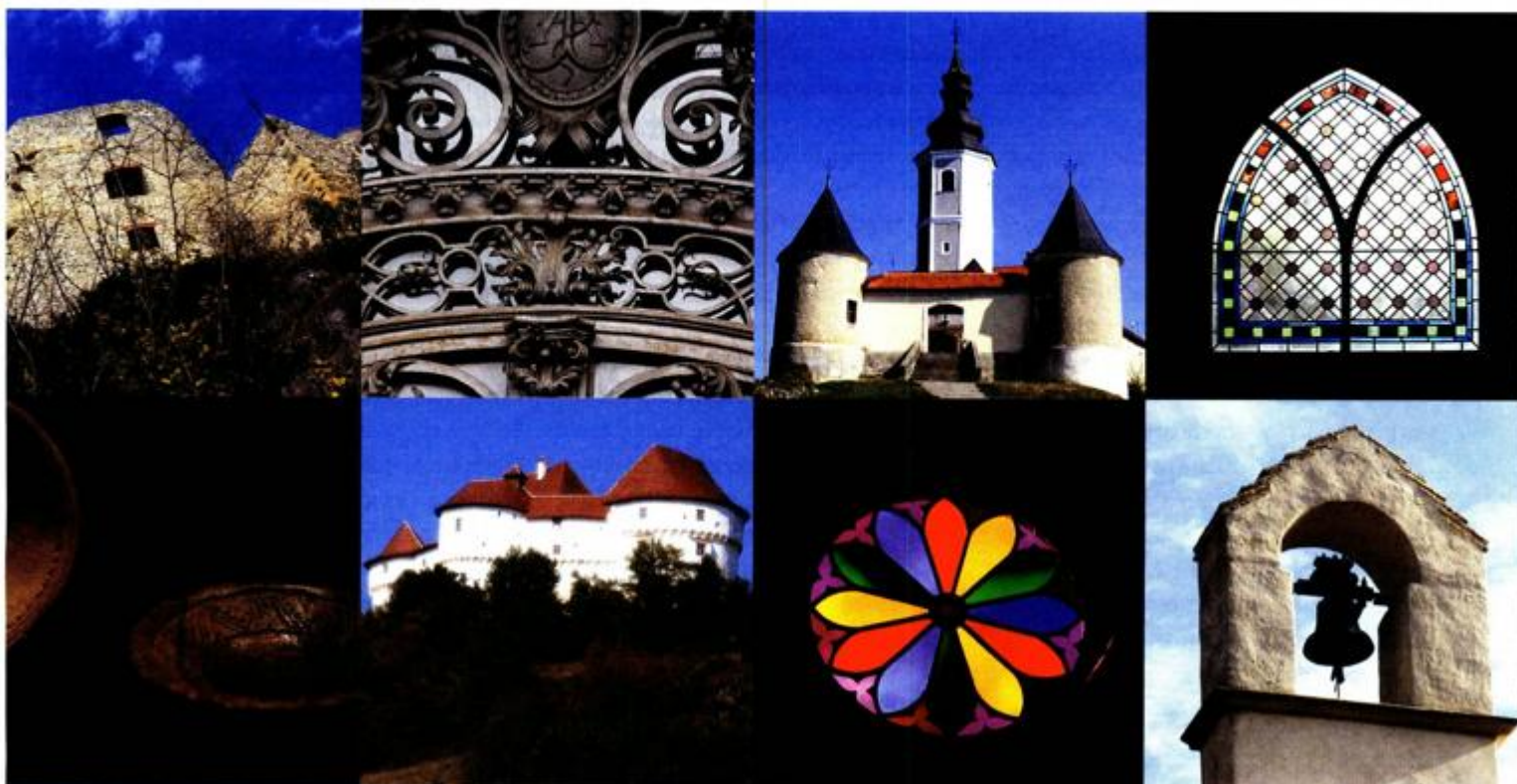
Obilježavanje Europske godine kulturne baštine u Hrvatskoj je započelo svečanim otvorenjem izložbe „Vlaho Bukovac 1/3 – pariško

razdoblje 1877. - 1893.“ u Galeriji Klovićevi dvori u Zagrebu, u siječnju 2018. Izložbom je započeo niz značajnih kulturnih događanja kojima se želi predstaviti bogatstvo i raznolikost hrvatske kulturne baštine kao dijela mozaika zajedničke europske baštine. Ministarstvo kulture RH kao koordinacijsko tijelo organizira i podupire brojna događanja na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Namjera je tijekom 2018. uz planirane kulturne aktivnosti i aktivnosti na području kulturne baštine dodatno promovirati te približiti široj javnosti neke specifične vrste kulturne baštine, poput utvrđenih gradova - kojima je bila posvećena dvodnevna konferencija održana u Šibeniku početkom ožujka s temom „Utvrđeni gradovi, otvorena društva“ Regionalna mreža za upravljanje povijesnim zidinama i utvrdama u dobrima urbane svjetske baštine u Europi“. Na isti je način stručna publika informacije o digitalnoj baštini i njezinom doprinosu razmijenila na Osmom festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata, održanom u svibnju u Zagrebu, u organizaciji Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Mnoga do-

sad održana događanja u sklopu obilježavanja Europske godine kulturne baštine u fokus su stavila sinergiju između baštine, turizma, digitalne kulture te potrebe unapređenja edukacije o kulturnoj baštini za djecu i mlade, kao i transfer znanja na ekspertnoj razini. Zanimljivom temom iz programa se izdvaja projekt „Susret u vrtovima / *Rendez-vous aux jardins*“ kojem se prvi put priključila Republika Hrvatska, na poziv Ministarstva kulture Republike Francuske. Prigodni programi u vrtovima/perivojima Opatije, Lipika, Zaprešića i Siska postali su dio zajedničkog događanja od 1. do 3. lipnja, koje ujedinjuje više od 3000 vrtova diljem Europe pod sloganom „Europa vrtova“. Organiziranim stručnim i edukativnim obilascima te predavanjima sudionici se žele potaknuti da obrate više pozornosti na prostor oko sebe, usku povezanost između ljudi i prirode te uživaju u ljepoti oblikovanih prostora. Namjera je da vrtovi/perivoji budu tema ovog projekta i mnogih sličnih događanja i sljedećih godina.

Zanimljiva i intrigantna tema za stručnu i širu javnost je mediteranska prehrana, čije su se

zdravstvene i društvene dobrobiti sagledavale kao kulturno dobro u Starom Gradu na Hvaru 6. i 7. lipnja na koordinacijskom sastanku zemalja koje su mediteransku prehranu upisale na UNESCO-ov Reprerativni popis nematerijalne baštine čovječanstva.

Arhivske ustanove u okviru hrvatske javne arhivske službe i Hrvatsko arhivističko društvo uz potporu Ministarstva kulture RH prigodnim programima obilježava Međunarodni dan arhiva **9. lipnja** sa zajedničkom temom „Godina 1968. u Hrvatskoj“. Pozivaju se građani da zakorače u tajanstveni svijet arhiva, prisustvuju prigodnim izložbama, predavanjima, radionicama i skupovima te obogate svoje znanje o zajedničkoj prošlosti i prošlosti pojedinaca.

Potencijal podvodne kulturne baštine za razvoj ronilačkog turizma i potreba njezine dodatne valorizacije okupit će stručnjake iz područja povijesti, kulturnog turizma i podvodne arheologije na konferenciji „Potopljena baština Prvog svjetskog rata“ **12. lipnja u Zadru**, na kojoj će se dodatno predstaviti povijesna pomorska događanja u Prvom svjetskom ratu na Jadranu.

Tradicionalno, 52. put za vrijeme Međunarodne smotre folklor **od 18. do 22. srpnja** zagrebački topli ljetni dani bit će obogaćeni brojnim scenskim priredbama, plesnim i glazbenim radionicama, pučkim kazalištem, koncertima etnoglazbe s osnovnom temom o baštini i migracijama.

Krajem rujna, nakon brojnih ljetnih festivala na obali i kontinentu, tradicionalno će

se obilježiti Dani europske baštine s temom „Umjetnost dijeljenja“, kojom se želi istaknuti važnost povećanja dostupnosti informacija o kulturnoj baštini svim pojedincima i skupinama te postići snažan sinergijski učinak u kontekstu obilježavanja Europske godine kulturne baštine 2018.

Sinergiji na globalnoj razini doprinijet će Međunarodna konferencija „Najbolji u baštini 2018. /The Best in heritage2018“, koja se tradicionalno 17. put održava u Dubrovniku, **od 26. do 28. rujna**. Stručnoj publici i javnosti bit će predstavljen spektar najinovativnijih i najnaprednijih laureata s područja muzeja, baštine i konzervatorstva s četiri kontinenta, dok će program *Imagines* predstaviti laureate usredotočene na upotrebu novih tehnologija i multimedije.

Međunarodni centar za podvodnu arheologiju (UNESCO-ov centar druge kategorije) u povodu obilježavanja Europske godine kulturne baštine organizirat će u Zadru **25. i 26. listopada** dvodnevnu međunarodnu konferenciju pod nazivom „Podvodna kulturna baština u Europi danas“, posvećenu podvodnoj kulturnoj baštini Europske unije i ostatka Europe s posebnim osvrtom na pitanja o implementaciji UNESCO-ove Konvencije o zaštiti podvodne baštine u Europi.

Kontinuirano, tijekom cijele godine Hrvatski restauratorski zavod široj javnosti prezentira završene konzervatorsko-restauratorske zahvate na brojnim pokretnim i nepokretnim kulturnim dobrima s ciljem podizanja svijesti o važnosti njihova očuvanja te ujedno širenja

znanja o novim inovativnim metodama obnove.

Od završnih događanja **krajem godine** izdvajamo dvije izložbe u Zagrebu: „Prijelomna 1918. u Hrvatskoj“, koju će Hrvatski povijesni muzej predstaviti uoči obilježavanja stogodišnjice završetka Prvog svjetskog rata, i „Hrvatska glagoljica“ - tematska izložba u organizaciji Nacionalne i sveučilišne knjižnice pod sloganom „Slovimo glagoljicu“, kojom će se ovo pismo prikazati kroz prizmu povijesnog razvoja, tipografije, kulturološkog utjecaja i suvremene primjene.

Osim događanja na nacionalnoj razini, od kojih smo neke predstavili ili najavili, dodjeljivanjem oznake *Europske godine kulturne baštine 2018.* podupiru se i brojne lokalne aktivnosti koje uključuju velik broj pojedinaca, udruga građana i škola jer je cilj manifestacije prezentirati i promovirati vrijednosti kulturne baštine široj zajednici, kao i podizati svijest o potrebi njezine zaštite i očuvanja. Oznaka se dodjeljuje za raznovrsne aktivnosti koje pridonose postizanju jednog ili više ciljeva Europske godine kulturne baštine 2018., na temelju ispunjenog Zahtjeva za upotrebu oznake.

Događanja u sklopu obilježavanja Europske godine kulturne baštine, kao i ostale informacije o projektu možete pročitati na dvojezičnoj internetskoj stranici Ministarstva kulture: <http://www.eu.godina.kulturne-bastine.min-kulture.hr/>. Nacionalna koordinatorica obilježavanja Europske godine kulturne baštine 2018. je mr. sc. Anuška Deranja Crnokić.

